

**Kommunalpolitiskt
handlingsprogram
2019-2022**

**Slutgiltigt förslag
för beslut 19-11-04**

Socialdemokraterna i Täby

Innehåll

Förord.....	1
Vårt arbetssätt	2
Internt arbete.....	2
Externt arbete	3
Vår politik	4
Tidigare i livet	4
Mitt i livet.....	7
Senare i livet.....	9
Avslutning.....	10

Förord

Inför en ny mandatperiod beslutar Täby arbetarekommun om ett nytt kommunpolitiskt handlingsprogram som avser perioden 2019 – 2022.

Programmet behandlar frågor som vi anser vara av övergripande betydelse för Tábys utveckling mot en ekonomisk, ekologisk och socialt hållbar kommun. Programmet anger en färdriktning för kommunens utveckling och omfattar områden som arbete, boende, miljö, service, kultur, utbildning, social omsorg, fritid och kommunikationer. Dessutom anger det riktlinjerna för vårt interna och externa arbete.

Programmet omfattar inte enskilda detaljfrågor och inte heller pågående eller beslutade ärenden i kommunen. Dessa redovisas på annat ställe, t.ex. i de årliga verksamhetsplanerna.

Kommunala politiska beslut är avhängiga beslut i många andra instanser, bl.a. i regionen och i riksdagen. Även om detta endast delvis berörs i detta kommunalpolitiska handlingsprogram arbetar socialdemokraterna i Täby för att påverka beslut i alla relevanta instanser.

Täby, i september 2019

Vårt arbetssätt

Täby AK:s handlingsprogram utgår från den socialdemokratiska värdegrunden, en värdegrund som omfattar solidaritet, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet. Vi är övertygade om att jämlika och jämställda människor tillsammans kan utveckla samhället.

Vår vision är ett samhälle där alla har möjligheter till ett bra liv och också ges samma möjlighet att realisera önskemålen oavsett familjebakgrund och uppväxtförhållanden. Alla skall känna att de fritt kan utforma sina liv och kunna tro på att de skall kunna nå sina mål.

Att tillsammans arbeta för att förverkliga visionen om ett jämlikt samhälle har varit socialdemokratins huvuduppgift sedan partiet grundades. Vår historia visar att när människor arbetar tillsammans kan vi steg-för-steg bygga upp och utveckla målet om ett jämlikt samhälle.

Arbetet med att tillsammans uppnå vårt mål förutsätter ett demokratiskt arbetssätt och ett demokratiskt samhälle. Alla skall ha möjlighet att komma till tals och alla skall kunna delta i beslutsfattandet.

Att ge alla de möjligheterna kräver kontinuerligt och hårt arbete. Vi måste arbeta med att upprätthålla demokratin - både inåt och utåt. Anti-demokratiska åsikter har under de senaste decennierna brett ut sig i samhället; i Sverige, i Europa och i andra delar av världen. Den demokrati som vi under lång tid tagit för självklar är nu hotad från flera håll och vi måste aktivt arbeta med att stärka vårt demokratiska styrelsesätt.

Internt arbete

Det demokratiska förhållningssättet skall prägla vårt interna arbete. Det innebär i första hand att vi måste fortsätta utveckla medlemmarnas möjligheter att delta i det politiska arbetet.

Att delta i vår verksamhet skall vara enkelt, givande och roligt. Vi skall göra det lätt för medlemmarna att få information om olika aktiviteter och att delta i dem. Vi skall också erbjuda olika former av aktiviteter för medlemmar med skilda intressen och olika möjligheter. Alla medlemmar skall känna att deras åsikter tas på allvar och att de har möjlighet att bidra till beslutsprocessen.

Vår vision om hur samhället som helhet bör se ut skall prägla vår egen verksamhet. Vi har alla olika bakgrund, erfarenheter och idéer. Detta är något vi skall ta tillvara. Vi skall därför vara öppna för nya tankar och använda dem i vårt politiska utvecklingsarbete. Skall vi lyckas med att förändra samhället krävs det att många är intresserade av att delta i det arbetet, något som de bara gör om de känner det meningsfullt.

Medlemmarnas engagemang skall inte bara tas tillvara, det är också något som måste utvecklas. Det görs bäst genom att vi utvecklas tillsammans, t.ex. genom att vi skaffar oss ny kunskap om de politiska sakfrågor vi diskuterar. Vår politik är faktabaserad och förutsätter därför kunskap.

Socialdemokratin har alltid prioriterat folkbildning och det är något som i fortsättningen kommer att vara en central del av vår verksamhet. En livaktig intern studieverksamhet där alla kan lära och utvecklas är en viktig del av vårt arbete för att förändra och förbättra samhället. Kunskap är makt och en förutsättning för ett framgångsrikt politiskt arbete.

Externt arbete

Vårt demokratiska förhållningssätt kräver också att vi utvecklar vårt externa arbete. Inte bara våra medlemmar skall känna att de har möjlighet att göra sin röst hörd och att delta i arbetsprocessen, det är något som skall gälla personer utanför vårt parti.

Detta är på många sätt en förutsättning för att vi skall kunna utveckla samhället. Endast om många personer känner att våra politiska ställningstaganden är relevanta för dem kommer vi att få ett politiskt mandat att genomföra vår politik och det kräver att vi har omfattande kontakter med människor utanför vårt parti. Det ger oss möjlighet att förklara våra politiska ståndpunkter och möjlighet att ta del av hur de mottas av väljarna.

Detta är dessutom en förutsättning för att vi skall kunna växa som parti. Direkta kontakter med personer utanför vårt parti ger oss möjlighet att förklara medlemskapets möjligheter och ger oss möjlighet att erbjuda dem att bli medlemmar.

Vår politik

Socialdemokratisk politik utgår från vår ideologiska grundsyn och från de tre principerna om social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet.

Vi socialdemokrater arbetar för ett fritt samhälle där alla har makt över sina egna liv och över utvecklingen av samhället som helhet. I kombination med de socialdemokratiska ledorden solidaritet, rättvisa, jämlikhet och jämställdhet garanterar det ett socialt hållbart samhälle, ett samhälle som inte dras isär av inre motsättningar.

Ett hållbart samhälle skall också vara ekologiskt hållbart. Frågor om klimat och miljö är därför centrala för socialdemokratisk politik, eftersom det anger förutsättningarna för att våra barn och barnbarn skall kunna leva och verka i Täby.

Slutligen skall ett hållbart samhälle även vara ekonomiskt hållbart. Vår politik baseras därför på att hushålla med våra gemensamma resurser, något som är en förutsättning för att vi framöver skall kunna garantera välfärden för Täbyborna.

De tre principerna om social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet genomsyrar alla våra politiska ställningstaganden, oavsett område och inriktning.

Tidigare i livet

Skolan är en central del av alla barns liv, från förskolan till gymnasiet. Hur skolan utformas påverkar barnens liv på flera sätt, på såväl kort som lång sikt. Vad som sker i skolan inverkar givetvis på barnen medan de går i skolan. Vad barnen lär sig i skolan är sedan på många sätt avgörande för hur det går för dem senare i livet.

Vårt mål är att Täbys skolor skall tillhöra Sveriges bästa skolor. Alla barn skall få möjlighet att utvecklas och nå sin fulla potential och alla skall få det stöd och de utmaningar de behöver för att kunna göra det.

Kompetenta och engagerade lärare är centralt för att ge alla barn en bra skolgång och all skolpersonal skall trivas med sitt arbete. Goda arbetsvillkor och god arbetsmiljö är därför oerhört viktigt. Lärarna skall i första hand vara lärare och ha möjlighet att utvecklas i sitt arbete.

För att underlätta en kontinuerlig pedagogisk utveckling och för att garantera att Täbys skolor är moderna lärmiljöer, skall Täbys förskolor, grundskolor och gymnasieskolor samarbeta med universitet och högskolor för att utveckla verksamheten på alla fronter.

Barns utveckling omfattar dock många olika områden, inte bara kunskaper. Så skall t.ex. alla barn få möjlighet att delta i fysiska aktiviteter, både för att det är viktigt för den fysiska hälsan men också för att det är positivt för det psykiska välbefinnandet och lärandet. Av samma anledning skall skolmaten vara god, näringsrik och varierad.

Alla barn skall också trivas i skolan och känna glädje när de går dit på morgonen. Därför anser vi det självklart att Täbys skolor skall ha nolltolerans mot alla former av kränkningar och trakasserier och att lokaler och utemiljöer ska vara trygga och snygga. Föräldrar ska ha god insyn i hur deras barn har det i skolan och hur barnet utvecklas.

För de barn som ändå inte mår bra vill vi förstärka elevhälsan och stärka arbetet med att se till att de fullföljer sin skolgång. Framtiden börjar i skolan och vi ska se till att alla barn i Täby får en god grund att stå på.

En del barn har av olika anledningar svårt att delta i undervisningen i den vanliga skolan. Dessa barn skall erbjudas högkvalitativt individanpassad undervisning i särskolan.

Våra höga ambitioner kräver resurser, resurser som är nödvändiga för att säkerställa allt från tillgången på kompetenta lärare till ändamålsenliga lokaler. Den kommunala ersättningen till skolan har under en lång tid varit satt på en alltför låg nivå, något som vi socialdemokrater flera gånger framhållit som ohållbart. Detta har bl.a. medfört att många kommunala grundskolor gått med underskott och den kommunala ersättningen måste därför höjas för att kunna garantera Täbys skolbarn en högkvalitativ undervisning. Kraven på kvalitet skall även utgöra en självklar del av de kontrakt som skrivs, ersättningen skall inte utgå som en kvalitetspeng i efterhand baserat på om man faktiskt uppnått det som avtalats. Täbyborna skall veta att de erhåller den kvalitet de blivit utlovade.

För att utvärdera kvaliteten i undervisningen behövs kontinuerlig uppföljning. De uppgifter som nu samlas in används inte i tillräckligt hög utsträckning på ett systematiskt sätt för att förbättra undervisningen. Givet sina förutsättningar redovisar Täbys skolor inte så bra resultat som man skulle önska och för att förbättra dessa krävs det att man sammanställer och kritiskt utvärderar tillgänglig information. Först då kan Täby nå upp till målet om att ha landets bästa skolor.

Det är även viktigt att värna och utveckla det kommunala utbudet av förskolor, grundskolor och gymnasieskolor. Täby har en av landets högsta andelar av friskolor, särskilt inom förskolan. Ett brett skolutbud kan vara till fördel för barn och föräldrar eftersom de då kan välja mellan olika alternativ. Friskolor har dock vid upprepade tillfällen varit förknippade med låg

undervisningskvalitet, något som kommunen har svårt att påverka. Det är därför viktigt att det finns kommunala alternativ så att de föräldrar och barn som vill välja icke-vinsdrivna alternativ kan göra det.

Täbys barn skall inte bara vara trygga i skolan, utan även på fritiden. Socialdemokraterna prioriterar därför arbetet med det lokala brotts- och drogförebyggande arbetet i Trygg i Täby. Vi lägger också stor vikt vid andra trygghetsskapande åtgärder som kommunens fältverksamhet och den frivilliga nattvandringen. Nattvandringen är av stor betydelse, men erfarenheten visar att det är svårt att upprätthålla en kontinuerlig verksamhet utan stöd av fältassistenter och fältverksamheten bör därför utökas.

En annan viktig trygghetsskapande åtgärd är attraktiva kultur- och fritidsaktiviteter, ett varierat och spännande kultur- och fritidsutbud är ett sätt att förebygga sociala problem. Kulturupplevelser av olika slag är något som utvecklar den personliga kreativiteten och är något som vi bär med oss hela livet. Detsamma gäller idrottsaktiviteter, som både stärker ungdomars hälsa och förbättrar den sociala sammanhållningen. Täby bör därför stärka den kommunala fritidsverksamheten och stötta organisationer och föreningar i deras arbete med ungdomar. Inga barn skall t.ex. av ekonomiska skäl behöva avstå från att delta i kultur- och fritidsaktiviteter och en kommunal musikskola med överkomliga avgifter har här en självklar roll att fylla.

Kultur- och fritidsaktiviteternas betydelse har konsekvenser för stadsplaneringen. Det är viktigt att Täby i samband med nybyggnation planerar för fritidsanläggningar och idrottsytor och att nya anläggningar etableras innan gamla rivs. På samma sätt är det viktigt att utrymme finns för spontan idrotts- och fritidsverksamhet i närmiljön, fritidsanläggningar och lekplatser skall ligga nära skolan och bostaden.

Att kultur- och fritidsanläggningar ligger i närheten av skola och bostad gör dessutom att kommunikationerna underlättas. Om barn och ungdomar själva kan ta sig till och från aktiviteterna begränsas behovet av föräldrarnas biltransporter, vilket är en fördel både kostnads- och miljömässigt. Utöver att arbeta för att anläggningarna etableras i barnens närhet, bör Täby också underlätta för barnen genom att arbeta för goda kollektiva resor och också prioritera säkra gång- och cykelvägar.

När Täby växer och avsätter fler ytor för skolor, kultur och idrott är det viktigt att expansionen sker på ett hållbart sätt. Miljöhänsyn är bl.a. viktigt vid drift och nybyggnation av olika anläggningar, det kan t.ex. röra val av material och uppvärmning.

Mitt i livet

Livets mitt präglas för de flesta av familj, barn och arbete. Den centrala roll som skolan har i barns och ungdomars liv upptas i de vuxnas av arbetet. Arbetet ger inkomst, gemenskap och utveckling. Arbetet gör människor till en del i samhället och motverkar social utslagning. Arbetet skapar resurser för att förbättra välfärden. Vårt mål är full sysselsättning.

För att nå dit krävs att företag i Täby kan expandera och anställa och att Täbybor lätt kan ta sig till arbeten i grannkommunerna. Kommunen skall samarbeta med näringslivet så att det skall vara lätt att starta och driva företag i Täby och det skall finnas en väl fungerande service, infrastruktur, lokaler och mark. Infrastrukturinvesteringar skall inte i första hand finansieras via markförsäljning eftersom detta är ett kortsiktigt sätt att skaffa medel för långsiktiga investeringar. Istället kan långsiktiga arrendekontrakt och liknande garantera företag tillgång till tomter och samtidigt garantera kommunen framtida flexibilitet i markanvändningen. Detta skall göra Täby attraktivt för både industri- och tjänsteföretag på både kort och lång sikt.

Täby kommun skall också vara en attraktiv arbetsgivare, med goda anställningsförhållanden och konkurrenskraftiga löner. Täby kommun kan dessutom påverka företags agerande. I samband med upphandlingar vill vi säkra goda arbetsvillkor genom att ställa krav på övertagande av personal, meddelarfrihet, offentlighetsprincip och skydd från repressalier. Höga krav skall ställas på miljömässigt och socialt ansvar.

Täbys arbetsgivare måste även få tillgång till den arbetskraft de behöver. Utöver väl fungerande grund- och gymnasieskolor kräver detta dessutom att vuxna har möjlighet att vidareutbilda sig så att deras kunskaper motsvarar arbetsmarknadens behov. Detta gäller alla Täbybor, men är kanske särskilt viktigt för invandrare som kan behöva komplettera tidigare utbildningar, yrkeserfarenheter och språkkunskaper. Även här behövs det samverka med offentliga och privata arbetsgivare så att gymnasiala yrkesutbildningar, vuxenutbildningar och yrkeshögskolan ger de kunskaper arbetsgivarna eftersöker.

Det förutsätter även att personer som arbetar i Täby har möjlighet att bo kvar i eller flytta till kommunen. För den enskilde är en bostad på många sätt grunden för ett självständigt liv, men för arbetsgivare gör bristen på bostäder det samtidigt svårare för dem att etablera sig och rekrytera ny personal. Alla former av bostäder behövs i Täby, som i dagsläget framför allt saknar hyresrätter med rimliga hyror, mindre bostäder för ensamstående och bostäder för dem med särskilda behov. Andelen hyresrätter i Täby är idag en av de lägsta i landet, bl.a. som ett resultat av utförsäljningen av de kommunala hyresrätterna. Andelen hyresrätter i

nyproduktion bör därför öka betydligt, så att de som önskar bo i hyresrätt faktiskt har möjlighet att välja detta. Detta skulle särskilt underlätta för de som skall ta sig in på bostadsmarknaden, t.ex. ungdomar och invandrare. Vi vill därför sträva mot lägre kostnader i samband med nyproduktion och grunda ett allmännyttigt bostadsföretag för att kunna bygga bostäder i egen regi.

En förutsättning för att alla skall komma i arbete är en väl fungerande kollektivtrafik. Det skall gå smidigt att ta sig till och från jobbet och det skall vara enkelt att välja ett miljövänligt resande. Därför ska utbyggnaden av Roslagsbanan, tunnelbana och buss fortsätta samtidigt som vi undersöker nya möjligheter till förbättrad kollektivtrafik. Något som särskilt bör studeras är möjligheterna att kombinera olika transportmedel, t.ex. förbättrade infartsparkeringar (för både cykel och bil) vid Roslagsbanan. Arbetet med att öka tillförlitligheten i kommunikationerna måste också prioriteras.

När bostäder byggs måste hänsyn givetvis tas till familjernas behov. Det är därför centralt att tillgång till förskolor och grundskolor säkerställs. Goda kommunikationer är inte bara avgörande för de vuxnas arbetsresor, utan även för barnens resor till och från skola och fritidsaktiviteter. Täby bör dessutom utveckla de olika stadsdelarna så att nödvändig service finns lättillgänglig i närmiljön.

I samband med nyproduktion och renovering skall Täby sträva efter ett nyskapande och klimatanpassat byggande. Kommunen ska ställa så höga krav som möjligt och invånarna ska få hjälp att välja klimatsmarta lösningar. Kommunen ska ställa krav och uppmuntra exploatörer och byggbolag att bygga hållbart och energisnålt.

Ett livaktigt kultur- och fritidsliv är inte bara av stor betydelse för hur attraktivt Täby är som bostadsort för barn och ungdomar utan det är också betydelsefullt för Täbybor i alla åldrar. Täbys målsättning om att halva Täby skall vara grönt är en oerhört viktigt målsättning och Täbys natur skall göras lättillgänglig. Föreningslivet skall också stöttas.

I sina kontakter med kommunen skall alla kommuninvånare bemötas på ett vänligt och korrekt sätt och erbjudas en kvalitativ handläggning. Detta gäller inte minst de som av olika anledningar är i behov av kommunens hjälp för sin livsföring i övrigt. Inom omsorgen för äldre och för dem med funktionsvariation ska kvaliteten säkerställas genom en kvalitetsgranskning som gör att de och deras anhöriga kan känna trygghet i att de erhåller en god och säker vård.

Senare i livet

När barnen flyttar hemifrån går för många livet in i en ny fas. Arbete får under en period kanske ännu större vikt. Vi befinner oss i en situation där äldre blir allt fler och friskare och där den yrkesaktiva delen av livet förlängs genom att hälsan förbättras och livslängden stiger. Därmed finns en stor yrkeskunskap tillgänglig som samhället kan ta tillvara för att tillgodose behovet av arbetskraft.

Äldre Täbybor har i mångt och mycket samma intressen som yngre och har därmed samma behov. Det gäller t.ex. goda kommunikationer, tillgång till service och ett rikt kultur- och fritidsutbud. Precis som de flesta andra vill äldre i regel bo i sin egen bostad - så länge som hälsan tillåter.

När hälsan sviktar är det viktigt att Täbyborna kan lita på att det finns ett boende och en omsorg när de behöver den och där de behöver den. I Täby ska man vara trygg i att det finns stöd att tillgå när det krisar, oavsett om det är för en själv eller någon anhörig. Detta är givetvis något som gäller alla oavsett ålder. Hälsöfrämjande åtgärder är av stor vikt för alla invånare. Vid behov ska det finnas tillgång till kvalitativ hemtjänst, anhörigstöd och jourhjälp. Täby behöver även en kommunal hemtjänst, dels ur valfrihetssynpunkt, dels för att säkerställa att hemtjänst kan erbjudas vid särskilda akuta behov.

Täby måste därför planera inför de framtida behoven av nya äldreboenden av olika slag. Målet är att du som är äldre ska kunna leva ett aktivt och gott liv. En del personer är i stort behov av vård och behöver vård- och omsorgsboende. Andra har inte samma vårdbehov, men kan ändå inte bo kvar i sin tidigare bostad. Trygghetsboende kan då vara ett alternativ, ett boende med personal på plats, lokaler att samlas i och möjlighet till gemensamma måltider. Täby saknar fortfarande trygghetsboende, även om ett nyligen projekterats.

Precis som inom annan kommunalt finansierad service är det viktigt att det finns kommunala alternativ inom äldreboendet, de som så önskar skall ha möjlighet att välja ett icke-vinstdrivet boende. Det är också viktigt med kontinuerlig och systematisk uppföljning av både kommunala och privata boenden. Vad det gäller de senare anser vi det självklart att högt ställda kvalitetskrav skall anges som en förutsättning för verksamheten och inte något som skall premieras i efterhand i form av en kvalitetspeng. Detta gäller givetvis även inom hemtjänsten.

Vi anser det självklart att Täbys äldre skall ha tillgång till olika boendeformer, boenden som är anpassade till deras behov. Äldre som måste lämna sin bostad vill ofta bo kvar i samma

område och det är därför viktigt att det finns boenden, lokaler och verksamheter i alla kommundelar.

Avslutning

Detta handlingsprogram har som syfte att lägga fast övergripande riktlinjer för socialdemokraternas kommunalpolitiska arbete under mandatperioden 2019 till 2022. Ambitionen är att utforma en politik för alla Tåbys invånare, en politik grundad på den socialdemokratiska ideologin om ett jämlikt, jämställt samhälle och baserad på de tre principerna om social, ekologisk och ekonomisk hållbarhet. Mer detaljerade förslag för kommunens olika verksamhetsområden återfinns i fullmäktigegruppens årliga verksamhetsplaner.